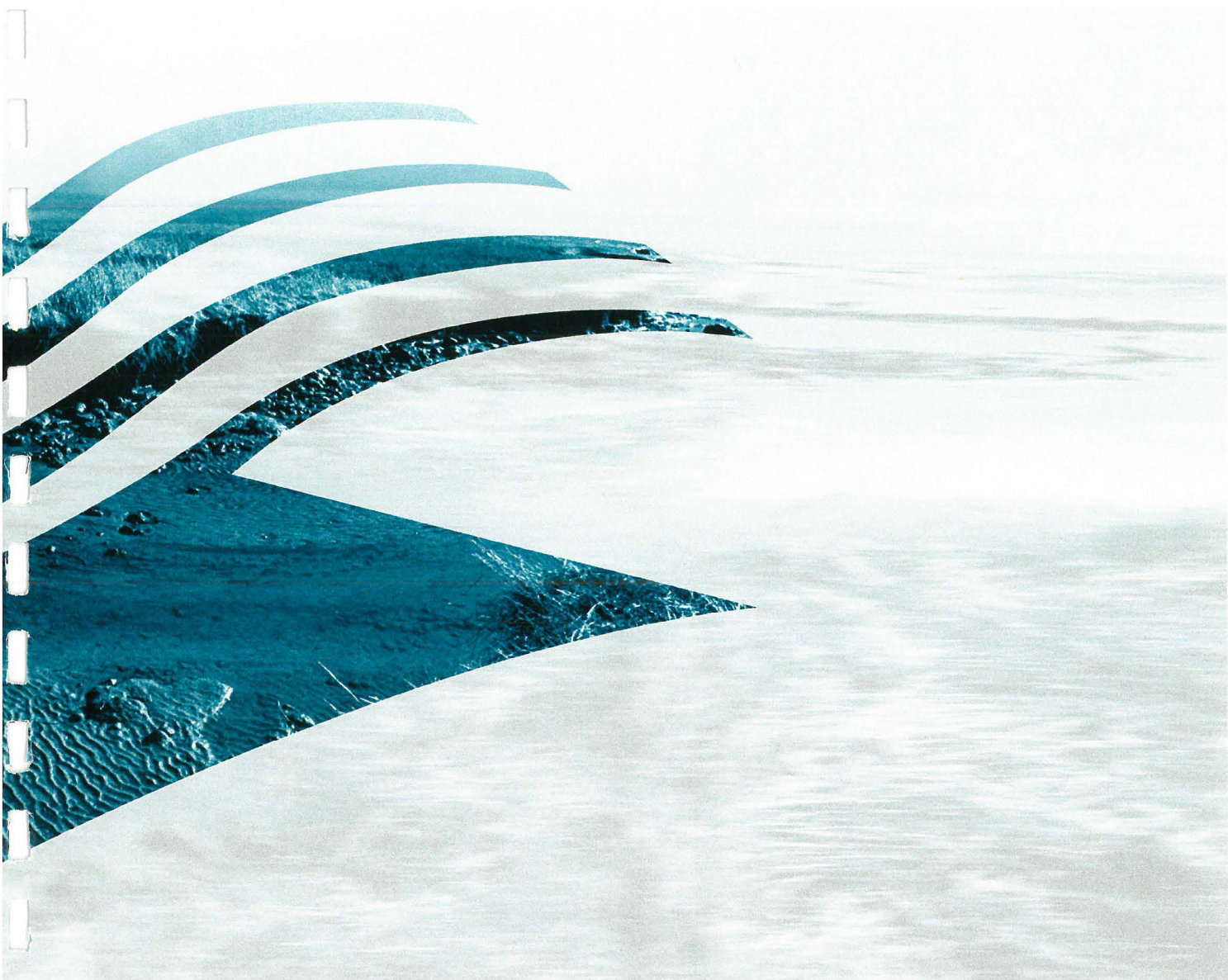

Informatiebehoefte Westerschelde

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat

Directie Zeeland

Informatiebehoefte Westerschelde

Versie 1.0
15 maart 2002

Meetinformatiedienst Zeeland

1. Inleiding

Voor u ligt het resultaat van de workshops “Informatiebehoefte Westerschelde” welke op 26 september en 29 november 2001 gehouden zijn. De meetinformatiedienst Zeeland heeft in opdracht van en in samenwerking met de Directie Zeeland afdeling AXW deze twee workshops georganiseerd. Het doel van deze workshops was, om vast te stellen wat de informatiebehoefte voor de Westerschelde en het Kanaal Gent-Terneuzen voor de functies ecologie en waterkwaliteit is.

Voor de workshops waren deelnemers uitgenodigd die dagelijks werken met informatie uit de Westerschelde en het Kanaal Gent-Terneuzen (zie bijlage 1: deelnemerslijst). Helaas is het bij beide workshops niet gelukt om deelnemers van de Dienstkringen er bij te betrekken.

Hieronder staat beschreven hoe we te werk gegaan zijn bij de beide workshop en wat daarvan de uitkomsten zijn.

2. Workshops 1 en 2

2.1 Workshop 1

Als basis voor de eerste workshop is uitgegaan van het Regionaal BeheersPlan Nat (BPN). Uit de beleidsdoelstellingen (functie-eisen) van het BPN zijn kernwoorden gehaald, welke gezamenlijk in een tabel gezet zijn. Aan de kernwoorden zijn vervolgens één of meerdere informatievragen en parameters gekoppeld. Zo zijn uit de beleidsdoelstelling “*De geleidelijke overgangszones, zoals de zout/zoet gradiënt en de daarmee samenhangende gradiënten in de aquatische en terrestische levensgemeenschappen, dienen te worden gehandhaafd*” de kernwoorden Zoet/Zout gradiënt, Aquatische levensgemeenschappen en Terrestische levensgemeenschappen gehaald. Hieraan zijn de informatievragen ‘Wat is de dynamiek van de zoet/zout grens?’ en ‘Wat is het areaal aan schorren?’ en de parameters ‘zoutgehalte, benthos, en vegetatie’ gekoppeld.

Deze tabel was het uitgangspunt voor de eerste workshop. Tijdens deze workshop is de tabel verder aangevuld met informatievragen en parameters. Ook zijn de beleidsdoelstellingen uit de Lange Termijn Visie (LTV), de Vogel en Habitat Richtlijn (VHR) en de Europese Kaderrichtlijn (EKR). Meegenomen en is besloten om niet alleen naar de Westerschelde te kijken, maar ook naar het Kanaal Gent-Terneuzen.

De resultaten van de eerste workshop zijn verwerkt in 6 tabellen, te weten:

BPN Westerschelde;

LTV Westerschelde;

VHR Westerschelde;

EKR Westerschelde;

BPN Kanaal Gent-Terneuzen;

EKR Westerschelde.

Uit de eerste workshop kwam naar voren dat de beleidsdoelstellingen uit het BPN niet altijd even duidelijk of logisch zijn. Zo ontstond de discussie waarom de purperslak als indicator voor de effecten van organotinverbindingen wordt gebruikt, als deze soort erg moeilijk te vinden is in het systeem. Ondanks de onduidelijkheden die er in het BPN staan, is toch besloten om hieraan vast te houden, daar er toch mee gewerkt moet worden tot er een nieuwe BPN is.

2.2 Workshop 2

Bovenstaande tabellen zijn in de tweede workshop verder aangevuld en becommentarieerd. Nieuwe informatievragen zijn toegevoegd, een aantal vragen zijn geschrapt en parameters zijn toegevoegd. Moeilijk bleef het om goed onderscheid te maken tussen informatievragen en onderzoeksvragen.

De uitkomsten van de tweede workshop zijn bijgewerkt in de 6 tabellen. In bijlage 2 zijn de 6 tabellen voorzien van het commentaar dat in workshop 2 bij de tabellen geschreven is.

De vetgedrukte teksten is commentaar dat in de tweede workshop is bijgevoegd. De doorhaalde teksten zijn naar aanleiding van workshop 2 verwijderd. De blauwe teksten zijn onderzoeksvragen en dus ook uit de tabellen verwijderd. Bijlage 3 bevat de tabellen waarin het commentaar verwerkt is.

Om tot één tabel met informatiebehoefte Westerschelde en Kanaal Gent-Terneuzen te komen zijn de tabellen samengevoegd en op parameters gesorteerd. De beleidsdoelstelling is hier komen te vervallen, maar de informatievragen zijn behouden. Ook is nog terug te vinden uit welke richtlijn of beheersplan de informatievraag komt (zie bijlage 4).

3. Eindresultaat

Om tot het doel van de workshops: “Het vaststellen van de informatiebehoefte voor de Westerschelde” te komen, is achter de parameters aangegeven of de gemeten worden in bepaalde monitoringsprogramma's, zoals MWTL of MOVE. De tabel is terug te vinden in bijlage 4. Uit de tabel blijkt dat diverse parameters door een aantal onderzoeksprogramma's jaarlijks of eenmalig gemeten worden.

Zo wordt voor het **MWTL** (Monitoring Waterstaatkundige Toestand des Lands)programma in opdracht van het RIZA (Kanaal Gent-Terneuzen en Schaar van Ouden Doel (WS)) en het RIKZ (Westerschelde overig) ieder jaar een heel scala van metingen uitgevoerd op diverse vaste locaties. Het is echter wel zo dat het meetprogramma niet altijd de informatievragen geheel dekt. Zo wordt er bij de algen voornamelijk op plantaardige algen geanalyseerd. Water- en zwevend stof monsters worden ook meerder keren per jaar genomen, maar wellicht niet op alle parameters uit de tabel geanalyseerd, zodat niet op alle informatievragen antwoord gegeven zal kunnen worden.

In het kader van **MOVE** (MONitoring Verdieping Westerschelde) worden parameters bepaald en bemonsterd om de effecten van de verdieping van de Westerschelde te monitoren. Nu de verdieping afgerond is, zou het zo kunnen zijn dat dit programma in de nabije toekomst afloopt. Gevolg is dan, dat nuttige informatie niet meer gemeten wordt.

Voor projectbureau **Zeeweringen** zijn en worden dijkvakken op voorkomende vegetatie geïnventariseerd om een beeld te krijgen van de natuurwaarde. Op deze manier wordt bepaald wat voor type dijkbekleding moet worden toegepast bij vernieuwing van de bekleding. Deze inventarisatie wordt 1 of twee maal uitgevoerd en is geen jaarlijkse monitoring. De uitkomsten hiervan kunnen dus een beeld geven van de voorkomende vegetatie langs de Westerschelde (de oevers van het kanaal worden niet geïnventariseerd), maar niet of deze gehandhaafd blijft of verbeterd wordt.

In het **Sieperdaschor** (nabij het land van Saefthinge) liggen 29 vegetatie PQ's welke jaarlijks geïnventariseerd worden, om de gevolgen van de natuurlijke ontpoldering in beeld te brengen. Dit meetprogramma geeft dus van een klein stuk langs de Westerschelde een beeld van de flora. De fauna langs de Westerschelde en het kanaal wordt overigens in geen enkel meetprogramma bepaald. Wellicht dat Natuurmonumenten of Zeeuws Landschap hier wel meetprogramma's hebben lopen.

Het **NIOO-CEMO** doet onderzoek naar macrofauna en fyto-benthos in de Westerschelde, maar het is momenteel niet bekend hoe groot dat onderzoek is en of dit afdoende is om alle informatie vragen te dekken.

Het zelfde geldt voor het **RIVO** (Rijksinstituut voor Visserij Onderzoek). Zij doen veel onderzoek naar visstand en visstandbeheer. Voor het MWTL programma wordt eenmaal per jaar onderzoek gedaan naar visziekte onder Bot.

Voor de visdiefjes geldt dat het RIKZ in 2001 een onderzoek heeft laten doen naar de effecten van organotin op visdiefjes.

In het Kanaal Gent-Terneuzen wordt dit jaar een groot onderzoek gedaan naar de waterbodembodemkwaliteit. Afhankelijk van de kwaliteit van de specie zal dit gestort worden in het nieuwe depot **Koegorgspolder**. Dit is echter ook een eenmalige meetcampagne. Wat overigens voor de meeste waterbodembemonsteringen geldt, is dat deze Ad-Hoc aangevraagd worden voor diverse locaties in de Westerschelde en het Kanaal. Ze kunnen wel een goed beeld geven van de waterbodembodemkwaliteit. Zij het dat deze gegevens niet al te lang actueel zijn.

Stort- en baggervakken worden in de Westerschelde wel jaarlijks bemonsterd in het kader van de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren (WVO). In het kader van de WVO wordt de nutriënten belasting en de organische belasting van waterzuiveringen een aantal maal per jaar gecontroleerd.

Er kan dus geconcludeerd worden, dat er in de Westerschelde en in mindere mate in het Kanaal Gent-Terneuzen veel meetprogramma's lopen, welke gedeeltelijk antwoord geven op de informatievragen. Eventueel zou door een kleine aanpassing op bestaande meetprogramma's meer antwoorden verkregen kunnen worden.

Door samenwerking met RIVO, NIOO-CEMO, en eventueel Natuurmonumenten en Zeeuws Landschap, kunnen wellicht meerder informatievragen beantwoord worden met weinig inspanning.

Om goed te kunnen bepalen in hoeverre de bestaande meetprogramma's in de informatiebehoefte voorzien, zou onderzocht moeten worden waar en hoe vaak men bepaalde parameters gemeten wil hebben. Op die manier is inzichtelijk te maken of de bestaande monitoringsprogramma's voldoende zijn.

Bijlage 1: Deelnemerslijst
Workshop Informatiebehoefte Westerschelde
26 september 2001 en 29 november 2001

Deelnemers Workshop informatiebehoefte WS 26 en 29 november

Naam	Afdeling	26 september 2001	29 november 2001
Blaakman, Eric	AXB		
Dauwe, Birgit	RIKZ-ABD	1	
Kromkamp, Jacco	NIOO/CEMO	1	
Oorthuijsen, Willy	AXR	1	
Phernambucq Anja	RIKZ (SIC)	1	
Reeze, Bart	RIZA	1	
Warmoes THierry	Vlaamse Milieumaatschappij		
Zeijst, Ton van der	DNMZ		
Bot, Peter	RIKZ-ABIN	1	1
Leen Harper	AXW		1
Meesters, Harry	AXW	1	1
Schroeijers, Frans	DKSR	1	1
Verhelst Martien	DkZV (WVO)		1
Stout, Jan	AXI	1	1
Daemen, Eugène	AXW	1	1
Meeuwse, Kees-Jan	AXW	1	1
Meininger Peter	RIKZ (Vogels)	1	1
Bil, Michiel	AXE	1	1
Eck, Bert van	RIKZ-ABD		1
Maeckelberghe, Henk	Vlaamse Milieumaatscl	1	1
Bergh, Erika vd	Instituut van Natuurbehoud		1
Buijs, Kerst	Universiteit Antwerpen		1
Claessens, J.	Afd. Martieme Schelde		1
Coosen, Jon	AXW	1	1
Leo Santbergen	AXW		1
Prins, Hank	NWS		1
Winder, Ben de	NWL (Move)	1	1
Imre Schep	RWM, Fascilitator		1
Wies Vonck	RWM, Fascilitator		1
Jacqueline de Nooij	RWM, Fascilitator		1
E.Gosens	RWM, Fascilitator		1
P. Jonker	RWM, Fascilitator		1
Totaal aanwezig		14	24

**Bijlage 2: Tabellen voorzien van commentaar
n.a.v. Workshop 2**

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
De geleidelijke overgangszones, zoals de zout/zoet gradiënt en de daarmee samenhangende gradiënten in de aquatische en terrestrische levensgemeenschappen dienen te worden gehandhaafd.	<i>vet = commentaar</i>	
Zoet/Zout gradiënt	Waar ligt de zoet/zout grens? Hoe lang is deze grens? Wat is de dynamiek van de zoet/zout grens? Hoe schuift deze grens seizoenmaal op? (Kerst)	Zoutgehalte water in de gehele Westerschelde
Aquatische levensgemeenschappen	Waar komen welke aquatische levensgemeenschappen voor, ruimtelijke spreiding? <i>onderzoek vlag</i> Waar dienen er speciale beschermingszones aangewezen te worden? overlap VHR (BvE)	Zoobenthos, fytoenthos,habitatseisen
Terrestrische levensgemeenschappen Definieer wat de oevers zijn (HM)	Wat is het areaal aan schorren? Welke flora en fauna komt er op de oevers voor? Waar dienen er speciale beschermingszones aangewezen te worden?	Fauna/vegetatie opnamen, habitatseisen
De eutrofiëringsverschijnselen in de kustzone van de Westerschelde verminderen door een reductie van de N en P belasting in het stroomgebied van de Schelde	nadere specificatie van Stroomgebied nodig	
Stikstof	Hoe kunnen eutrofiëringsverschijnselen in de kustzone voorkomen worden? Welke voedingstoffen komen voor en in welke concentraties? Import vanuit stroomgebied/stofbalans (BvE)	Stikstof gehalten in water (N) (in verschillende vormen) Toxische algen, feocystis (BvE)
Fosfaat	Hoeveel nutriënten komen waar vandaan? Welke voedingstoffen komen voor en in welke concentraties?	Fosfaat gehalten in water (P) (in verschillende vormen).
Eutrofiëring	Treedt er algenbloei op? In welke mate treedt er algenbloei op? Waar treedt er algenbloei op?	Nutrient gehalten (N,P,Si,...) in water / zuurstof
De kwaliteit van de kinderkamergebieden voor jonge vissen en garnalen moet worden verbeterd en het areaal van deze gebieden waar mogelijk uitgebreid		
Kwaliteit kinderkamer jonge vis/garnalen	Welke jonge vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde? Wat is de kwaliteit van het voedsel?	Visstandsopnames gericht op juveniele, aantallen soorten

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Areaal kinderkamer jonge vis/garnalen	Welke jonge vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde? <i>Wat is het kwaliteit van het voedsel?</i>	Visstandsopnames gericht op juveniele, aantallen soorten
In het schelde estuarium wordt de terugkeer nagestreefd van anadrome vissoorten Ook katadrome = diadrome soorten		
Anadrome vissoorten	Hoever trekt de anadrome vis de rivier op? Welke soorten worden in welke hoeveelheden waargenomen?	gebruik info uit kerncentrales, fysieke barrières
Het behouden en herstellen of versterken van de volgende estuariene karakteristieken: de paai en kinderkamerfunctie voor vissen en garnalen, natuurwaarden van sluffers, de overwinterings- doortrek-, broed- en fourageerfunctie voor vogels, de aanwezigheid van milieutypen die de overgang van zout naar zoet weerspiegelen met daarbij gehorende levensgemeenschappen, een dynamisch en meervoudig geulensysteem in het westelijk en middendeel van de Westerschelde		
Paaiplaatsen voor vissen/garnalen	Welke vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde? Hoe groot is het paaigebied? Waar liggen de paaiplaatsen? Wat is de omvang van de paaiplaatsen? Wat is de kwaliteit van de paaiplaatsen?	Visstandsopnames gericht op volwassen vis, aantallen, soorten
Kinderkamerfunctie voor vissen/garnalen	Welke vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde? Hoe groot is het areaal aan ondiepwater gebied (=kinderkamer)? Waar liggen de kinderkamers? Wat is de kwaliteit van de kinderkamers?	Visstandsopnames gericht op volwassen vis, aantallen, soorten
Rust- en foerageergebieden voor zeehonden	Hoeveel en waar komen zeehonden voor? <i>Is er voldoende plaatareaal aanwezig om als rustgebied te fungeren?</i> <i>Is er voldoende voedsel aanwezig?</i>	Zeehondentellingen, inventarisatie rustgebieden

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Natuurwaarden sluffers	Welke flora en fauna komt er in de sluffers voor? <i>Wat is de waarde van de flora en fauna?</i>	Vegetatie opname/ rode lijst soorten
Overwinteringsgebieden vogels	Hoe groot is de populatie wintergasten? <i>Is de kwaliteit van de gebieden goed?</i> <i>Waar wordt door welke soorten overwinterd?</i>	Vogelstellingen seizoensdekkend
Doortrekgebieden vogels	Hoe groot is de vogelpopulatie van trekvogels? Waar komen rustplaatsen voor? <i>Is de kwaliteit van deze gebieden?</i>	Vogeltellingen seizoensgebonden
Broedplaatsen vogels	<i>Wat zijn de eisen voor een goede broedplaats?</i> Hoeveel broedpaartjes komen er voor? <i>Wat is de kwaliteit van de eieren?</i> Wat is het broedsucces? <i>Waar komen de broedplaatsen voor?</i>	Vogeltellingen seizoensgebonden/ nesten tellen
Foerageergebieden vogels	Hoe groot is de vogelpopulatie op de foerageergebieden? Welke vogelsoorten komen er voor op de foerageergebieden? Welke bodemdieren en in welke biomassa komen er op de foerageergebieden voor? Hoe maken de vogels gebruik van de foerageergebieden?	Vogeltellingen, inventarisatie bodemdieren, correlaties bodemsamenstelling, dynamiek, droogvalduur, bodemdieren etc. met aantallen vogels
Zoet/zout milieutypen (<i>milieutypen moeten gedefinieerd worden</i>)	Welke zoet/zout milieutypen komen er in de gehele Westerschelde voor? Welk milieutype komt bij welke zoutgradient voor?	Vegetatie opnamen/ zoet of zoutminnende vegetatie
Meervoudige geulensysteem = <i>hydrografie</i>	Hoe verschuiven de geulen zich? Vormen de geulen een potentieel gevaar voor de schorren?	Diverse morfologische parameters
Behoud van de verschillende fysiotopen langs/in de Westerschelde		
Fysiotopen <i>relatie met ecotopen? BvE</i>	<i>Welke fysiotopen komen er langs en in de Westerschelde voor?</i>	Vegetatie opnamen

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
De schorren worden zodanig beheerd dat het meest recht wordt gedaan aan de dynamische processen in de Westerschelde die van levensbelang zijn voor een verscheidenheid aan deze gebieden. Voor de lange termijn worden opties bestudeerd om het areaal uit te breiden, met name in het mariene deel van de Westerschelde, de kwaliteit van de schorren te verhogen en het aandeel jonge schorren te vergroten.	Beheert RWS de schorren? Zie LTV	
Schorrenbeheer	Wat is het schorareaal? Blijft het schorareaal gelijk? Kalft het schor af of neemt het toe? Groeit het schor?	Profielen
Kwaliteit schorren	Welke vegetatie/micro-macrofauna komt er voor op de schorren? Groeit het schor of verkleint het schor-areaal?	Vegetatie opnamen
een landschapsvisie met daarin geformuleerd landschapsbeleid is voorhandende. De kwaliteit van de Westerschelde is getoetst met behulp van 13 beleidsindicatoren opgesteld in het project "Beleidsindicatoren Westerschelde"	Deze koppeling is niet duidelijk (BvE)	
landschapsvisie	voldoet de toestand van de Westerschelde aan het geformuleerde landschapsbeleid?	Landschapsvisie Westerschelde
beleidsindicatoren Hier zou een projectleider voor moeten komen (HM/ED)	Wordt voldaan aan de in het project "Beleidsindicatoren Westerschelde" gestelde beleidsindicatoren?	13 beleidsindicatoren 'Beleidsindicatoren Westerschelde
Het water bevat geen schadelijke stoffen, is hygiënisch betrouwbaar en voldoende helder. De zwemwaterkwaliteit moet voldoen aan de EG-richtlijn voor zwemwater, de Wet Hygiëne en Veiligheid van Zwemgelegenheden en de richtlijnen voor de functie zwemwater in de Wet verontreiniging Oppervlaktewateren.		
zwemwaterkwaliteit	Voldoet het water aan de kwaliteitseisen voor zwemwater?	'bacteriën, troebelheid, visuele parameters. faecal coliformen, pH (mb)

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
schadelijke stoffen	Welke schadelijke stoffen komen voor? In welke concentraties komen deze schadelijke stoffen voor?	
MTR waarden en streefwaarden uit NW4 vormen het algemene uitgangspunt, inclusief die voor zwevend stof	Wat met de stoffen die voldoen? BvE	
MTR waarden (NW4) water	Welke (micro) verontreinigingen komen er in het oppervlaktewater voor? Voldoet de oppervlaktewaterkwaliteit aan de gestelde eisen? Waar komt de verontreiniging vandaan?	NW4-lijst aan stoffen in water Lijst met AD-HOC MTR's / vlamvertragers(mb)
MTR waarden (NW4) zwevend stof	Welke (micro) verontreinigingen komen er in het zwevend stof voor? Voldoet dit aan de gestelde eisen/normen?	NW4-lijst aan stoffen in zwevend stof AD-HOC MTR's (mb)
Streefwaarden	Worden de streefwaarden gehaald?	
Vertroebeling	Wat zijn de gevolgen van vertroebeling als gevolg van bagger- en stortwerkzaamheden? Treedt er vertroebeling op t.g.v. baggeren en storten? In verhouding tot natuurlijke vertroebeling (HdP)	
De zuurstofgehalten in de rivier, het overgangsgebied en de Westerschelde dienen de streefwaarde van > 5 mg/l te benaderen.	Continue meten?	
Zuurstofgehalten	Voldoet het zuurstofgehalte aan de NW4 norm? Hoe hoog is het O2 gehalte?	Zuurstofconcentraties in water op verschillende dieptes en de lengte van de WS
In het westelijk deel dient een levensvatbare populatie terug te keren van de purperslak, een bodemdier dat als indicator wordt aangemerkt voor de effecten van organotinverbindingen.	er is intern beleid BvE	
Purperslakpopulatie Wat is de minimale hoeveelheid om een levensvatbare populatie te hebben?	Vindt er geslachtsverandering bij de purperslakken plaats? Hoeveel purperslakken komen er in een bepaald gebied voor? Dit zijn onderzoeksvragen J.C.	Bemonstering en analyse van purperslakken
Organotinverbindingen	Wat is de hoeveelheid TBT in zwevend stof? Wat is de hoeveelheid TBT in de bodem en het water? Overschrijd het de normen (bil)? Hoe zit het met bronnen van TBT's? (HdP)	Organotinconcentraties (TBT??) in water??

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Organotinverbindingen	<i>Waarom alleen TBT en niet TFT (bil)?</i>	Organotinconcentraties (TBT??) in water??
Effecten van microverontreinigingen op de voortplanting van bodemdieren- en visetende vogels dienen te worden voorkomen. Het broedsucces van visdiefjes kan hierbij als indicator dienen. <i>Klopt de hypothese nog?</i>		
Effect microverontreiniging op visetende vogels	Wat is het broedsucces van <i>de visdiefjes</i> ? Hoe groot is <i>de visdiefjespopulatie</i> ?	Monitoring aantallen vogels/controle eieren
Effect micro's-bodemdieretende vogels	Wat is het broedsucces van een <i>relevante</i> vogelpopulatie? Hoe groot is een bepaalde <i>bodemdieretende vogelpopulatie</i> ?	Monitoring aantallen vogels/controle eieren Diversiteit (HdP)
het gehalte aan microverontreinigingen dient zo laag te zijn, dat de huidige, relatief hoge, frequentie van ziekten bij platvis in het oostelijk deel aanmerkelijk wordt verkleind		
microverontreiniging i.r.t. visziekte	Welke microverontreinigingen zitten er in de waterbodem en het water? <i>In welke gehalten komen deze verontreinigingen voor?</i> <i>Hoeveel zieke vissen komen er voor?</i> <i>Is er overschrijding van de normen (bil)?</i> <i>Zijn mtreinigingen oorzaak van ziektes?</i>	Micro's in water en waterbodem, visziekte-onderzoek
planten als lamsoor en zeekraal, en organismen als mosselen, dienen aan de gestelde normen voor menselijke consumptie te voldoen <i>taak RWS? BvE</i>		
kwaliteit planten i.r.t. consumptie	Welke chemische stoffen <i>die schadelijk zijn voor de mens</i> zitten er in de voor consumptie geschikte vegetatie en in welke hoeveelheden? <i>Worden normen overschreden? (bil)</i>	Bemonsteringen en analyses van lamsoor e.d.
kwaliteit mosselen i.r.t. consumptie	Welke chemische stoffen <i>die schadelijke zijn voor de mens</i> zitten er in de mosselen opgeslagen en in welke hoeveelheden? <i>Worden normen overschreden? (bil)</i>	Bemonsteringen en analyses van mosselen

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
schelpdierwaterkwaliteit	Voldoen de gehalten van faecale coliformen in schelpdiervlees en -water aan de kwaliteitsdoelstelling? voldoen pH en andere parameters ook (bil)?	Bemonsteren en bepaling van fecale coliformen in schelpdieren
Het streven is gericht op een estuarium met een zodanige water- en bodemkwaliteit dat deze geen belemmering meer vormen voor trekvis, bodemdieren, vissen en garnalen, vogels en zeehonden	<--MTR problematie, ecotox metingen	
Waterkwaliteit i.r.t. voorkomen dieren	Wat zijn de NW4lijst-gehalten , het zoutgehalte, zuurstofgehalte, temperatuur van het water? Welke soorten komen er in een bepaald gebied voor? Welke normen worden overschreden (bil)	NW4-lijst van stoffen in water, bestandsopnames diersoorten
Waterbodembodemkwaliteit i.r.t. voorkomen dieren	Wat is de fysische en chemische samenstelling van de bodem? Welke soorten komen er op een bepaald type bodem voor? Wat zijn de NW4gehalten in de bodem? Welke normen worden overschreden? (bil)	NW4-lijst aan stoffen in bodem, bestandsopnames diersoorten
Alle waterbodems (interventiewaarde > klasse 3 en 4) zijn gesaneerd, in die zin dat deze geen bedreiging vormen voor de volksgezondheid en het aquatische milieu gehalten van alle stoffen in het sediment voldoen blijvend aan de toetsingswaarde	<--locatiekeuze; 1xper 5 jaar BvE	
Waterbodembodemkwaliteit i.r.t. normering	Wat is de chemische kwaliteit van baggerspecie? Welk deel van de waterbodems voldoet aan de functie-eisen?	NW4-lijst aan stoffen in de bodem
Interventiewaarde	Welke locaties zijn ernstig verontreinigd? Welke locaties zijn urgent? Waarheen met verontreinigd sediment? (HdP)	NW4-lijst aan stoffen in waterbodembodem, toetsing aan criteria
Toetsingswaarde	Welke locaties moeten gesaneerd worden? Hoeveel bagger kan hergebruikt worden?	NW4-lijst aan stoffen in waterbodembodem, toetsing aan criteria
Verharde dijkbekleding: 5 km zeer goed, 30 km goed begroeid en 65 km begroeid met wieren, anemonen, mosselen etc. bestorting (op laagwater): 5 km zeer goed begroeid, 40 km goed begroeid en 55 km matig begroeid met wieren, anemonen, mosselen etc.	<--dijken niet uniform maken BvE	

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Dijkbekleding (plantengemeenschappen)	Draagt het toepassen van ecologische dijkbekleding bij, aan het voorkomen van <i>wieren en diren (slakken, anemoon etc.) op de dijkbekleding?</i>	Vegetatie op verschillende soorten dijkbekleding
Bestortingen (plantengemeenschappen)	Heeft de bestorting invloed op de vegetatie die voorkomt? <i>Hoe zijn de dijken nu begroeid?</i> <i>Welke klassen komen er voor?</i>	Vegetatie op bestortingen

Algemene opmerking van Ben de Winder en Jon Cosen:
Scheid onderzoeksvragen en monitoringsvragen.
Onderzoek levert toe aan monitoringsvraag

Cursief en vet= aanvulling naar aanleiding van workshop
 blauw = onderzoeksvraag
 doorstreept = moet verwijderd worden

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Instandhouding van soorten van Vogel- en Habitatrichtlijn	Wat zijn de trends in de populaties(aantallen) van deze <u>soorten</u>? Wat zijn de oorzaken van de geobserveerde trends en welke mechanismen zijn hierbij betrokken? Soorten: * zijn inmiddels bekend (alyn) (14) * aantallen (* HW tellingen zijn genoeg) Oorzaken/mechanismen: * veelal causaliteit * gebruik maken "standaard gegevens" * aanvullende info nodig?	monitoring flora en fauna, inventarisatie habitatseisen, onderzoek ingreep-effect relaties
Instandhouding van karakteristieke habitats en habitats van volgens de richtlijnen beschermde soorten (14)	Wat zijn de ontwikkelingen in de <u>arealen</u> van de beschermde habitats? Hoe zullen deze zich in de toekomst ontwikkelen? Wat zijn de oorzaak-effect relaties in geobserveerde veranderingen in areaal, wat zijn de processen hierachter? Arealen: oppervlakte toekomst: trends (voorspellingen moeten gemaakt kunnen worden) "oorzaak effect": gebruik maken van "standaard gegevens" Aanvullende info nodig??	monitoring habitats, inventarisatie processen, onderzoek ingreep-effect relaties

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Een verbetering van de waterkwaliteit op de Zeeschelde, zodat er mogelijk meer soorten macrobenthos kunnen voorkomen		
waterkwaliteit	Wat is de waterkwaliteit van de Zeeschelde? Toetsbaarheid	Vlarim kwaliteitsnormen, uitwerking van chemische, fysische en biologische parameters is gewenst.
Bodemkwaliteit	Wat is de bodemkwaliteit van de Zeeschelde? Toetsbaarheid	Vlarim kwaliteitsnormen uitwerking van chemische, fysische en biologische parameters is gewenst.
Macrobenthos of Biomassa?	Welke soorten macrobenthos (of Biomassa?) komen er voor in de Zeeschelde?	soorten macrobenthos c.q. Biomassa
Een verbetering van de waterkwaliteit zodat hogere trofische niveaus weer in het pelagiaal van de Zeeschelde terugkeren.		
Waterkwaliteit	Wat is de waterkwaliteit van de Zeeschelde?	
Hogere trofische niveaus	Welke diersoorten <i>komen er voor</i> in de Zeeschelde hebben? Welke plantensoorten <i>komen er voor</i> in de Zeeschelde hebben? Welke soorten komen er nu voor?	Tellingen diersoorten, planten soorten
Een verlaging van de turbiditeit op de Westerschelde, om de omstandigheden voor filter feeders te verbeteren. Dit resulteert ook in een hogere biomassa van het macrobenthos in het oostelijk gedeelte de beleidsdoelstelling klopt niet, maar turbiditeit wel blijven meten		
De turbiditeit	Welke stroomsnelheden komen waar voor? Met name rond slikken, schorren en platen?	Stroomsnelheid
Voor filter feeders	Welke stroomsnelheden zijn optimaal voor filter feeders? Wat zijn de ideale omstandigheden qua turbiditeit voor filter feeders?	Hoeveelheid biomassa-macrobenthos
Een verbetering van de waterkwaliteit, zodat deze geen belemmering meer vormt voor katadrome (ipv diadrome) en estuariene vissoorten		

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Waterkwaliteit	Voldoet de waterkwaliteit aan de normen? Wat is een goede waterkwaliteit voor de katadrome en estuariene vissoorten? Dit is een onderzoeksvraag	NW4 kwaliteitsnormen
katadrome en estuariene vissoorten	Voor welke stoffen/waterkwaliteit zijn de genoemde soorten gevoelig? Dit is een onderzoeksvraag Welke soorten komen er voor in de Schelde?	vissamenstelling, soortopbouw, leeftijd.
Een reductie van de turbiditeit met name in de brakke zone, voor de terugkeer van de diadrome vissoorten Zie eerder gemaakte opmerkingen bij turbiditeit.		
Turbiditeit	Wat is de turbiditeit in de brakke zone?	Stroomsnelheid
Diadrome vissoorten	Welke diadrome vissoorten moeten er terugkeren? Wat zijn de voor waarden in turbiditeit voor de terugkeer van deze soorten?	Vissamenstelling, soortenopbouw
De fysieke barrières naar het bovenstrooms gebied verwijderen.		
Fysieke barrières	Welke fysieke barrières verhinderen de trek van vissen?	Inventarisatie fysieke barrières
Mogelijkheden creëren voor de vorming van jongeschorren in de brakke zone van het estuarium		
Vorming van jonge schoren	Waar kan jong schor gevormd zijn? Hoe kan de vorming van schor gestimuleerd worden? Mogelijk is het beter trends te volgen c,q, te monitoren. Middels Ecotopen	Schormetingen
Uitbreiding van habitats waarvoor hiervoor genoemde soorten afhankelijk zijn, langs het hele estuarium. Dit wil dus zeggen een uitbreiding van het areaal intergetijdegebied.		
Uitbreiding van habitats/ areaal intergetijdegebied. Overstromingsgebieden, Schorren, slikken, ondiep water gebieden en intergetijde gebieden.	Welke habitats komen er voor langs het estuarium? Hoe kunnen deze habitats uitgebreid worden? (Onderzoeksvraag)	Flora en fauna opnamen, sediment-erosie metingen, schormetingen, lodingen, hoogtemetingen, ecotopen.
Ruimte voor morfologische processen		

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Het creëren van voldoende ruimte zodat morfologische processen kunnen plaatsvinden en een diversiteit kunnen garanderen van diverse habitats.	Zandhuishouding / stroming / oppervlak / aanwas/ sedimentatie erosie, beschrijving van de bodem.	debiet, snelheid, diepte,
Het behoud van het huidige areaal aan intergetijdegebieden en ondiepwatergebieden in het totale estuarium is een minimale vereiste.		
Behoud van het huidige areaal aan intergetijdegebieden en ondiepwatergebieden	Waar worden de intergetijdegebieden en de ondiepwatergebieden bedreigt? Welke mogelijkheden zijn er om deze gebieden te beschermen?	Sediment/erosie, waterpassingen- WEL METEN
Uitbreiding van het schorareaal langs de Westerschelde is wenselijk, maar dit mag niet ten koste gaan van het areaal slikken en platen.		
Uitbreiding van het schorareaal	hydrografisch	Sediment/erosie, waterpassingen
Rustgebieden voor zeezoogdieren en vogels		
Zeezoogdieren	Waar kunnen zeezoogdieren rust vinden? Wat zijn de ideale omstandigheden hiervoor? Wat zijn mogelijke verstoringsfactoren?	Nadat de gebieden zijn vastgesteld Zeezoogdier tellingen (monitoren).
Vogels	Wat zijn de rustgebieden voor vogels? Hoe groot zijn deze gebieden? Wat zijn mogelijke verstoringsfactoren?	Nadat de gebieden zijn vastgesteld Vogeltellingen (monitoren).
Versnippering van habitats reduceren door het behoud van aanleg van corridors		
Corridors	Waar kunnen habitats aangesloten worden? Welke manieren zijn er om de habitats aaneen te sluiten?	Habitat onderzoek
Een vergroting van het areaal intergetijdegebied in het oostelijk deel van de Westerschelde. Een vergroting van het areaal intergetijdegebied in langs de Zeeschelde		
Vergroting van het areaal intergetijdegebied	Wat is de huidige grootte van het areaal intergetijdegebied? Hoe is de trend in de tij.	Schormetingen, platen en slikken metingen. Getijdemetingen.
Een vergroting van de biomassa, filterfeeders. Hetgeen moet leiden tot een grotere stikstofverwijdering		

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Biomassa filterfeeders	Wat is de biomassa van filterfeeders? Deze vraag moet verder uitgewerkt worden.	mossels en schelpdieren tellen, biomassa's bepalen
Grotere stikstofverwijdering	Wanneer vindt optimale stikstofverwijdering plaats? Onderzoeksvraag	N-metingen
Verminderen van turbiditeit		
Turbiditeit	hydrografie	
Het verminderen van de organische belasting door waterzuivering en het verminderen van nutriëntenbelasting door waterzuivering		
Organische belasting	Wat is de organische belasting door waterzuiveringen langs de Schelde? Voor welke zones?	WVO ?
Nutriëntenbelasting	Wat is de nutriëntenbelasting door waterzuiveringen langs de Schelde? Voor welke zones?	WVO ?
Het verminderen van de nitraat input via diffuse bronnen door de aanleg van bufferzones.		
Verminderen van de nitraat input via diffuse	Wat zijn de diffuse bronnen? Waar vinden de meeste diffuse lozingen plaats? Voor welke zones?	WVO ?
Aanleg van bufferzones.	Waar vinden de meeste diffuse lozingen plaats? Waar kunnen de bufferzones aangelegd worden? Voor welke zones?	WVO ?
Het verhinderen van een verder opschuiving van de vloedgolf en de stroomopwaartse richting.		
	Waar is de zone 0 zoet zout gradient	Zoet zout gradient
De aanleg van bufferzones in de vorm van GOG's of GGG's langs de Zeeschelde voor het opvangen van verhoogde waterafvoer ten gevolge van regen.		
Aanleg van bufferzones in de vorm van GOG's of GGG's	hydrografie	
verhoogde waterafvoer ten gevolge van regen.	hydrografie	
Een verbetering van de kwaliteit van het aangevoerde slib, zodat het water weer gebruikt kan worden voor integratie van de zogenaamde vloeimeersen, welke tevens een bufferfunctie kunnen vervullen.		

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Kwaliteit van het aangevoerde slib	Wat is de kwaliteit van het aangevoerde slib? Hoe kan de kwaliteit van het aangevoerde slib verbeterd worden?	Zwevend slib, NW4
Vlooiemeersen		
Een verminderde slibaanvoer, zodat kleine zijgeulen minder snel dicht slibben.		
Verminderde slibaanvoer	hydrografie	
Een minimale zoetwateraanvoer via de rivier de schelde voor het behoud van de estuariene zoet - zout gradiënt.		
Minimale zoetwateraanvoer	Monitoring zoetwateraanvoer	EC Saldiniteit
Behoud van de estuariene zoet - zout gradiënt.	Monitoring zoet - zout gradient	
De huidige buffercapaciteit mag voor de Westerschelde niet verder worden aangetast er moet minimaal een stand-stil principe gehanteerd worden.		
Buffercapaciteit	hydrografie	
Slibaanvoer naar het schelde estuarium moet terug-gedrongen worden.		
Slibaanvoer	Hydrografie	
Slib mag niet verontreinigd zijn. Slib wat vervuild is moet middels baggeren uit het systeem verwijderd worden.		
Slib mag niet verontreinigd zijn	Wat is de kwaliteit van het slib?	NW4
Uitbreiding van het areaal intergetijdengebied met name ondiepe watergebieden, slikken, platen en schorpreken langs het zoute en brakke gedeelte van de schelde		
Uitbreiding van het areaal intergetijdengebied	hydrografie	
Minimaal het behoud van het areaal schorren langs de Zeeschelde		
Minimaal het behoud van het areaal schorren	Gaan de schorren achteruit of vooruit?	Schormetingen

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Fytoplankton	Wat is de samenstelling en abundantie ook toxische algen	Hoeveelheid en aanwezigheid, verhouding tot T(0)
	Gemiddelde biomassa	
	Frequentie en intensiteit planktonbloei ook toxische algen	
Macroalgen	Samenstelling taxa (=soorten/families/.../gemeenschap) +verspreiding over bekken	Hoeveelheid en aanwezigheid, verhouding tot T(0)
	Invloed menselijk handelen op bezetting ??	
Angiospermen	Samenstelling taxa (?) + verspreiding	Hoeveelheid en aanwezigheid, verhouding tot T(0)
	Invloed menselijk handelen op abundantie (?)	
Bentische ongewervelde fauna	Diversiteit en abundantie ongewervelde taxa	Hoeveelheid en aanwezigheid ongewervelden in bodem
	Aanwezigheid verstoringsgevoelige taxa	
Visfauna	Samenstelling en abundantie	Opbouw visstand in soorten en hoeveelheden
Getijdenregime	Zoetwaterstromingsregime Zouttong i.r.t. doorspoelen Volkerak-Zoommeer (E.D)	Zoutgehalte, Stroomrichting en snelheid, golfslag
Morfologie	Dieptevariaties, substraatomstandigheden	Bodemligging, sedimentsamenstelling
Algemeen	Hoe gedragen de fysisch-chemische parameters zich	Doorzicht, Temperatuur, Zuurstof, Zoutgehalte, Nutrienten
Specifieke verontreiniging Wil je dit echt?(HM)	Verontreiniging met geloosde prioritaire stoffen +art 7 vv. 76464 vrachten	Gehalten prioritaire stoffen, verhouding t.o.v. achtergrondniveau
Niet- specifieke verontreiniging	Verontreiniging met andere geloosde stoffen vrachten	Gehalten aan significant aanwezige andere verontreinigende stoffen, verhouding t.o.v. achtergrondniveau

De Kaderrichtlijn schrijft voor dat de ecologische toestand van een waterlichaam moet worden weergegeven in vijf kwaliteitsklassen. De EU-KRW schrijft tevens parameters voor waarop de beoordeling gebaseerd moet zijn. Er is op dit moment overigens nog geen

Zie KGT

**** Samen met waterschappen!! en andere waterbeheerders!***

**** TAXA: Deskundigen raadplegen (K.W.W.)***

Let op: Grevelingen/Veerse meer/Oosterschelde is ook onderdeel van stroomgebied!

zoetwaterstromingsregime, waterbalans! en stoffenbalans?

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Vlaamse basiskwaliteit IMP 1980-1984	Wordt de Vlaamse norm gehaald op de grens Nederland - België? En elders? (HdP)	
Biologische norm BBI = 7 waterkwaliteitsplan bekken is in voorbereiding	Wordt de biologische norm gehaald op de grens Nederland - België? En elders? (HdP)	Macrofauna, SS en AB
Natuurlijk peilbeheer	NVT wegens conflict regelgeving	NVT
geleidelijk zoet-zout overgang	Is het kanaalwater zoet? Is er een overgang? Waar ligt deze overgang? Is de overgang gelijdelijk?	EC, Cl, saliniteit
Stimuleren natuurlijke oevers	Zijn er kansen voor natuurlijke verbindingzones?	Inventarisatie oevers
Boomrijen kanaaldijken handhaven	Hoe is het gesteld met de bestaande boomrijen langs de kanaaldijken? Staan er nog bomenrijen op de kanaaldijken?	Lengte, plaats en <u>ziektes</u>
MTR bereikt in 2006	Wat zijn de concentraties van de NW4 stoffen? en AD-HOC MTR-grens (bil)	
Streefwaarden bereikt in 2015	Wordt de MTR grens gehaald op de grens Nederland - België? en het Nederlandse deel van het kanaal? Wat zijn de concentraties van de NW4 stoffen?	Monitoring stoffen
Beëindiging lozing persistente en bioacc. Stoffen 2020	Welke persistente en bioacc. stoffen worden waar en in welke hoeveelheden geloosd?	Inventarisatie en monitoring stoffen
Waterbodems klasse 3 & 4 zijn gesaneerd (2010?)	Wat is de verontreinigde toestand van de bodem? Waar liggen bodems met klasse 3 en 4? En tot welke diepte? (bil)	Diverse stoffen
Gehaltes sediment voldoen blijvend aan de toetsingswaarden	Nog n.v.t.	Nog n.v.t.
Bereiken goede ecologische potentieel (2015) --> Wat is het goede ecologische potentieel?	Wat is de ecologische toestand van KGT? T.o.v. kunstmatige referentie Verschil "ecologische toestand" en "ecologisch potentieel"?(Kerst)	fytoplankton, fyto bentos, macrofauna, vis, waterplanten, soort samenstelling, abundantie leeftijdsopbouw vis
Ecotoxiciteit (gevaaren voor het ecosysteem en de visetende mens <-- onvolledige functie-eis	Ecotox	driehoeks mossel, bioaccumulatie, bioassay's op water, toxiciteit.

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Fytoplankton	Wat is de samenstelling en abundantie	Hoeveelheid en aanwezigheid, verhouding tot T(0)
	Gemiddelde biomassa	
	Frequentie en intensiteit planktonbloei	
Macroalgen	Samenstelling taxa	Hoeveelheid en aanwezigheid, verhouding tot T(0)
	Invloed menselijk handelen op bezetting	
Angiospermen	Samenstelling taxa	Hoeveelheid en aanwezigheid, verhouding tot T(0)
	Invloed menselijk handelen op abundantie	
Bentische ongewervelde fauna	Diversiteit en abundantie ongewervelde taxa. Aanwezigheid verstoringsgevoelige taxa.	Hoeveelheid en aanwezigheid ongewervelden in bodem
Visfauna	Samenstelling en abundantie	Opbouw visstand in soorten en hoeveelheden
Getijdenregime	Zoetwaterstromingsregime	Zoutgehalte, Stroomrichting en snelheid, golfslag
Morfologie	Dieptevariaties, substraatomstandigheden	Bodemligging, sedimentsamenstelling
Algemeen	Hoe gedragen de fysisch-chemische parameters zich	Doorzicht, Temperatuur, Zuurstof, Zoutgehalte, Nutrienten
Specifieke verontreiniging	Verontreiniging met geloosde prioritaire stoffen	Gehalten prioritaire stoffen, verhouding t.o.v. achtergrondniveau
Niet-specifieke verontreiniging	Verontreiniging met andere geloosde stoffen	Gehalten aan significant aanwezige andere verontreinigende stoffen, verhouding t.o.v. achtergrondniveau

Het kanaal Gent terneuzen is beschouwd als een Kunstmatig waterlichaam (Een door menselijke activiteiten tot stand gekomen oppervlaktewaterlichaam).

In de EKR staat dat een kunstmatig waterlichaam een goed ecologisch potentieel moet hebben. Voor beoordeling ecologisch potentieel zijn de elementen gebruikt van 'rivieren'.

Gegevens afkomstig uit Richtlijn 2000/60/EG, bijlage V bladzijden 3, 4, 11, 12 en 13

Bijlage 3: Opgeschoonde tabellen
n.a.v. Workshop 2

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
De geleidelijke overgangszones, zoals de zout/zoet gradiënt en de daarmee samenhangende gradiënten in de aquatische en terrestische levensgemeenschappen dienen te worden gehandhaafd.		
Zoet/Zout gradiënt	Tussen welke punten kan de zoet/zout grens liggen? Hoe lang is deze grens? Hoe schuift de grens seizoenmaal op? Wat is de dynamiek van de zoet/zout grens?	monitoring : zoutgehalte zoet/zoutgradiënt tijdreeksen op diverse locaties
Aquatische levensgemeenschappen	Welke aquatische levensgemeenschappen komen ervoor? Waar komen de verschillende aquatische levensgemeenschappen voor?	Zoobenthos, fyto­benthos, inventarisatie flora en fauna
Terristische levensgemeenschappen	Wat is het areaal aan schorren? Welke flora en fauna komt er op de oevers voor?	Fauna/vegetatie opnamen schorareaal
De eutrofiëringsverschijnselen in de kustzone van de Westerschelde verminderen door een reductie van de N en P belasting in het stroomgebied van de Schelde		
Stikstof	In welke concentraties komen de diverse stikstofverbindingen voor? Wat is de import van stikstof vanuit het stroomgebied? Wat is de stikstofbalans?	concentraties stikstof(verbindingen)
Fosfaat	In welke concentraties komen de diverse fosfaatverbindingen voor? Wat is de import van fosfaat vanuit het stroomgebied? Wat is de fosfaatbalans?	concentraties fosfaat(verbindingen)
Eutrofiëring	Treedt er algenbloei op? In welke mate treedt er algenbloei op? Waar treedt er algenbloei op?	zuurstofconcentraties (toxische) algen feocystis
De kwaliteit van de kinderkamergebieden voor jonge vissen en garnalen moet worden verbeterd en het areaal van deze gebieden waar mogelijk uitgebreid		
Kwaliteit kinderkamer jonge vis/garnalen	Welke jonge vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde? Waar komen de jonge vissen en garnalen voor?	Visstandsopnames gericht op juvenile, aantallen soorten

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Areaal kinderkamer jonge vis/garnalen	Welke jonge vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde? Waar komen de jonge vissen en garnalen voor?	Visstandsopnames gericht op juveniele, aantallen soorten
In het schelde estuarium wordt de terugkeer nagestreefd van anadrome vissoorten (Ook katadrome = diadrome soorten)		
Anadrome vissoorten	Hoever trekt de anadrome vis de rivier op? Welke anadrome vissoorten worden in welke hoeveelheden waargenomen. Waar worden welke soorten waargenomen? Op welke tijdstippen worden welke anadrome vissen waar waargenomen?	vissoorten populatieopbouw
Het behouden en herstellen of versterken van de volgende estuariene karakteristieken: de paai en kinderkamerfunctie voor vissen en garnalen, natuurwaarden van sluffers, de overwinterings- doortrek-, broed- en fourageerfunctie voor vogels, de aanwezigheid van milieutypen die de overgang van zout naar zoet weerspiegelen met daarbij gehorende levensgemeenschappen, een dynamisch en meervoudig geulensysteem in het westelijk en middendeel van de Westerschelde		
Paaiplaatsen voor vissen/garnalen	Welke vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde? Hoe groot is het paaigebied? Waar liggen de paaiplaatsen? Wat is de omvang van de paaiplaatsen? Wat is de kwaliteit van de paaiplaatsen?	Visstandsopnames gericht op volwassen vis, aantallen, soorten
Kinderkamerfunctie voor vissen/garnalen	Welke vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde? Hoe groot is het areaal aan ondiepwater gebied (=kinderkamer)? Waar liggen de kinderkamers? Wat is de kwaliteit van de kinderkamers?	Visstandsopnames gericht op volwassen vis, aantallen, soorten

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Rust- en foerageergebieden voor zeehonden	Hoeveel zeehonden komen er voor? Waar komen de zeehonden voor? Hoe groot is het plaatareaal dat dient als rustgebied? Hoeveel voedsel is er aanwezig?	Zeehondentellingen, inventarisatie plaatareaal rustgebieden monitoring vis (voedsel)
Natuurwaarden slufters	Welke flora en fauna komt er in de slufters voor?	Vegetatie opname/ rode lijst soorten
Overwinteringsgebieden vogels	Hoe groot is de populatie wintergasten? Waar wordt door welke soorten overwinterd?	Vogeltellingen seizoensdekkend
Doortrekgebieden vogels	Hoe groot is de vogelpopulatie van trekvogels? Waar komen rustplaatsen voor?	Vogeltellingen seizoensgebonden inventarisatie rustgebieden
Broedplaatsen vogels	Hoeveel broedpaartjes komen er voor? Wat is het broedsucces? Waar komen de broedplaatsen voor?	Vogeltellingen seizoensgebonden nesten tellen
Foerageergebieden vogels	Hoe groot is de vogelpopulatie op de foerageergebieden? Welke vogelsoorten komen er voor op de foerageergebieden? Wat is de hoeveelheid beschikbaar voedsel? Hoe maken de vogels gebruik van de foerageergebieden?	Vogeltellingen, inventarisatie bodemdieren, correlaties bodemsamenstelling, dynamiek, droogvalduur, bodemdieren etc. met aantallen vogels
Zoet/zout milieutypen (milieutypen moeten gedefinieerd worden)	Welke zoet/zout milieutypen komen er in de gehele Westerschelde voor? Welk milieutype komt bij welke zoutgradient voor?	Vegetatie opnamen/ zoet of zoutminnende vegetatie
Behoud van de verschillende fysiotoopen langs/in de Westerschelde		
Fysiotoopen	Welke fysiotoopen komen er langs en in de Westerschelde voor?	Vegetatie opnamen
De schorren worden zodanig beheerd dat het meest recht wordt gedaan aan de dynamische processen in de Westerschelde die van levensbelang zijn voor een verscheidenheid aan deze gebieden. Voor de lange termijn worden opties bestudeerd om het areaal uit te breiden, met name in het mariene deel van de Westerschelde, de kwaliteit van de schorren te verhogen en het aandeel jonge schorren te vergroten.		
Schorrenbeheer	Wat is het schorareaal?	Profielen
Schorrenbeheer	Blijft het schorareaal gelijk?	Profielen

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
	Kalft het schor af of neemt het toe? Kalft het schor af of neemt het toe? Groeit het schor?	
Kwaliteit schorren	Welke vegetatie/micro-macrofauna komt er voor op de schorren? Groeit het schor of verkleint het schor-areaal?	Vegetatie opnamen
een landschapsvisie met daarin geformuleerd landschapsbeleid is voorhandende. De kwaliteit van de Westerschelde is getoetst met behulp van 13 beleidsindicatoren opgesteld in het project "Beleidsindicatoren Westerschelde"		
landschapsvisie	voldoet de toestand van de Westerschelde aan het geformuleerde landschapsbeleid?	Landschapsvisie Westerschelde
beleidsindicatoren Hier zou een projectleider voor moeten komen (HM/ED)	Wordt voldaan aan de in het project "Beleidsindicatoren Westerschelde" gestelde beleidsindicatoren?	13 beleidsindicatoren 'Beleidsindicatoren Westerschelde
Het water bevat geen schadelijke stoffen, is hygiënisch betrouwbaar en voldoende helder. De zwemwaterkwaliteit moet voldoen aan de EG-richtlijn voor zwemwater, de Wet Hygiëne en Veiligheid van Zwemgelegenheden en de richtlijnen voor de functie zwemwater in de Wet verontreiniging Oppervlaktewateren.		
zwemwaterkwaliteit	Voldoet het water aan de kwaliteitseisen voor zwemwater?	parameters zoals genoemd in Staatsblad 1983 artikel 606
zwarte lijst stoffen	Welke zwarte lijststoffen komen voor? In welke concentraties komen deze zwarte lijst stoffen voor?	
MTR waarden en streefwaarden uit NW4 vormen het algemene uitgangspunt, inclusief die voor zwevend stof		
MTR waarden (NW4) water	Voldoet de waterkwaliteit aan de MTR-waarden uit NW4?	NW4-lijst aan stoffen in water lijst met AD-HOC MTR's
MTR waarden (NW4) zwevend stof	Voldoet de zwevend stofkwaliteit aan de MTR-waarden uit NW4?	NW4-lijst aan stoffen in ZS AD-HOC MTR's
Streefwaarden	Voldoet de waterkwaliteit en de zwevend stof aan de streefwaarden uit de NW4?	NW4-lijst

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Vertroebeling	Wat is het zwevend stofgehalte? Wat is het doorzicht?	zwevendstof sechie
De zuurstofgehalten in de rivier, het overgangsgebied en de Westerschelde dienen de streefwaarde van > 5 mg/l te benaderen.		
Zuurstofgehalten	Is het zuurstofgehalte hoger als 5 mg/l? Wat is het O2-gehalte?	O2 concentraties in de vertikaal O2 concentraties diverse locaites
In het westelijk deel dient een levensvatbare populatie terug te keren van de purperslak, een bodemdier dat als indicator wordt aangemerkt voor de effecten van organotinverbindingen.		
Purperslakpopulatie	Hoeveel purperslakken komen er in een bepaald gebied voor?	populatieopbouw purperslak
Organotinverbindingen	Wat is de hoeveelheid TBT/TFT in zwevend stof? Wat is de hoeveelheid TBT/TFT in de bodem en het water?	TBT/TFT in water en bodem
Effecten van microverontreinigingen op de voortplanting van bodemdieren- en visetende vogels dienen te worden voorkomen. Het broedsucces van visdiefjes kan hierbij als indicator dienen.		
Broedsucces visdiefjes	Wat is het broedsucces van de visdiefjes? Hoe groot is de visdiefjespopulatie? Wat is de kwaliteit van de waterbodem waar de visdiefjes fourageren?	monitoring visdiefjes monitoring eieren/nesten waterbodembemonstering
het gehalte aan microverontreinigingen dient zo laag te zijn, dat de huidige, relatief hoge, frequentie van ziekten bij platvis in het oostelijk deel aanmerkelijk wordt verkleind		
microverontreiniging i.r.t. visziekte	Welke microverontreinigingen zitten er in de waterbodem en het water? In welke gehalten komen deze verontreinigingen voor? Hoeveel zieke vissen komen er voor?	Micro's in water en waterbodem, vis
planten als lamsoor en zeekraal, en organismen als mosselen, dienen aan de gestelde normen voor menselijke consumptie te voldoen		
kwaliteit planten i.r.t. consumptie	Welke chemische stoffen die schadelijk zijn voor de mens zitten er in de voor consumptie geschikte vegetatie?	Bemonsteringen en analyses van consumptie planten

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
	In welke hoeveelheden komen deze chemische stoffen voor?	
kwaliteit mosselen i.r.t. consumptie	Welke chemische stoffen die schadelijk zijn voor de mens zitten er in de mosselen opgeslagen? In welke hoeveelheden komen deze chemische stoffen voor?	Bemonsteringen en analyses van mosselen
schelpdierwaterkwaliteit	Voldoen de gehalten van faecale coliformen in schelpdier vlees en -water aan de kwaliteitsdoelstelling? Voldoen de pH en andere parameters ?	Bemonsteren en bepaling van fecale coliformen in schelpdieren pH, NW4, parameters zoals genoemd in Staatsblad 1983 artikel 606
Het streven is gericht op een estuarium met een zodanige water- en bodemkwaliteit dat deze geen belemmering meer vormen voor trekvis, bodemdieren, vissen en garnalen, vogels en zeehonden		
Waterkwaliteit i.r.t. voorkomen dieren	Wat zijn de NW4-lijst-gehalten, het zoutgehalte, zuurstofgehalte, temperatuur van het water? Welke soorten komen er in een bepaald gebied voor? Welke normen worden overschreden?	NW4-lijst van stoffen in water, bestandsopnames diersoorten
Waterbodembodemkwaliteit i.r.t. voorkomen dieren	Wat is de fysische en chemische samenstelling van de bodem? Welke soorten komen er op een bepaald type bodem voor? Wat zijn de NW4-gehalten in de bodem? Waar liggen de klasse 3 en 4 waterbodems?	NW4-lijst aan stoffen in bodem, bestandsopnames diersoorten
Alle waterbodems (interventiewaarde > klasse 3 en 4) zijn gesaneerd, in die zin dat deze geen bedreiging vormen voor de volksgezondheid en het aquatische milieu gehalten van alle stoffen in het sediment voldoen blijvend aan de toetsingswaarden		
Waterbodembodemkwaliteit i.r.t. normering	Wat is de chemische kwaliteit van baggerspecie? Welk deel van de waterbodems voldoet aan de functie-eisen?	NW4-lijst aan stoffen in de bodem
Interventiewaarde	Welke locaties zijn ernstig verontreinigd? Welke locaties zijn urgent? Waarheen met verontreinigd sediment?	NW4-lijst aan stoffen in waterbodembodem, toetsing aan criteria
Toetsingswaarde	Welke locaties moeten gesaneerd worden? Hoeveel bagger kan hergebruikt worden?	NW4-lijst aan stoffen in waterbodembodem, toetsing aan criteria

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Verharde dijkbekleding: 5 km zeer goed, 30 km goed begroeid en 65 km begroeid met wieren, anemonen, mosselen etc. bestorting (op laagwater): 5 km zeer goed begroeid, 40 km goed begroeid en 55 km matig begroeid met wieren, anemonen, mosselen etc.		
Dijkbekleding i.r.t. plantengemeenschappen	Met welke planten is de dijkbekleding begroeit? Welke locaties zijn met welke vegetatie begroeit? Hoeveel km is zeer goed, goed etc. begroeit?	Vegetatie op verschillende soorten dijkbekleding
Bestortingen i.r.t. plantengemeenschappen	Met welke planten is de bestorting begroeit? Welke locaties zijn met welke vegetatie begroeit? Hoeveel km is zeer goed, goed etc. begroeit?	Vegetatie op bestortingen

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Instandhouding van soorten van Vogel- en Habitatrichtlijn	Welke vogelsoorten van de richtlijn komen er voor? In welke aantallen komen deze vogels voor? Op welke locaties komen deze vogels voor? Waar fourageren deze vogels? Hoe groot is het fourageer areaal? Waar rusten de vogels? Wat is het rust areaal? Waar broeden de vogels? Wat is het broed areaal? Welke habitats komen er in en langs de Westerschelde voor? Hoe groot zijn deze habitats? Waar liggen deze habitats?	Monitoring vogelsoorten monitoring grootte gebieden monitoring flora en fauna
Instandhouding van karakteristieke habitats en habitats van volgens de richtlijnen beschermde soorten (14)	Welke karakteristieke habitats komen er voor Waar komen deze karakteristieke habitats voor? Hoe groot zijn deze karakteristieke habitats? Waar komen de habitats voor beschermde soorten voor? Hoe groot zijn de habitats voor beschermde soorten?	monitoring flora en fauna i.r.t. karakteristieke monitoring beschermde soorten

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Een verbetering van de waterkwaliteit op de Zeeschelde, zodat er mogelijk meer soorten macrobenthos kunnen voorkomen		
waterkwaliteit	Wat is de waterkwaliteit van de Westerschelde?	Vlarim kwaliteitsnormen, NW4 normen
Bodemkwaliteit	Wat is de bodemkwaliteit van de Westerschelde?	Vlarim kwaliteitsnormen, NW4 normen
Macrobenthos	Welke soorten macrobenthos komen er voor in de Westerschelde?	soorten macrobenthos
Een verbetering van de waterkwaliteit zodat hogere trofische niveaus weer in het pelagiaal van de Zeeschelde terugkeren.		
Waterkwaliteit	Wat is de waterkwaliteit van de Westerschelde?	Vlarim kwaliteitsnormen, NW4 normen
Hogere trofische niveaus	Welke diersoorten komen er voor in de Westerschelde? Welke plantensoorten komen er voor in de Westerschelde?	Tellingen diersoorten, planten soorten, aantallen monitoring
Waterkwaliteit		Vlarim kwaliteitsnormen, NW4 normen
katadrome en estuariene vissoorten	Welke vissoorten komen er voor in de Westerschelde?	vissamenstelling, soortopbouw, leeftijd.
Uitbreiding van het areaal intergetijdegebied.		
areaal intergetijdegebied	Welke habitats komen er voor langs het estuarium? Hoe groot is het areaal intergetijde gebied?	metingen schorren/slikken ondiepwater- en intergetijdegebieden
Rustgebieden voor zeezoogdieren en vogels		
Zeezoogdieren	Waar rusten de zeezoogdieren? Hoe groot is het rustgebied?	monitoring zeezoogdieren monitoring areaal rustgebied
Vogels	Waar rusten de vogels? Hoe groot is het rustgebied?	monitoring vogels monitoring rustgebied
Versnippering van habitats reduceren door het behoud en aanleg van corridors		
Corridors	waar liggen de corridors?	monitoren corridors

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Een vergroting van het areaal intergetijdegebied in het oostelijk deel van de Westerschelde. Een vergroting van het areaal intergetijdegebied in langs de Zeeschelde		
Vergroting van het areaal intergetijdegebied	Wat is de huidige grootte van het areaal intergetijdegebied? Hoe verloopt het tij in deze gebieden?	Monitoring Schorren, platen en slikken getijdemetingen.
Een vergroting van de biomassa, filterfeeders. Hetgeen moet leiden tot een grotere stikstofverwijdering		
Biomassa filterfeeders	Wat is de biomassa van filterfeeders? Waar bevinden zich welke hoeveelheden filterfeeders?	mossels en schelpdieren tellen, biomassa's bepalen N-metingen
Het verminderen van de organische belasting door waterzuivering en het verminderen van nutriëntenbelasting door waterzuivering		
Organische belasting	Wat is de organische belasting door waterzuiveringen langs de Westerschelde?	organische belasting bij uitlaten
Nutriëntenbelasting	Wat is de nutriëntenbelasting door waterzuiveringen langs de Westerschelde?	nutriënten belasting bij uitlaten
Het verminderen van de nitraat input via diffuse bronnen door de aanleg van bufferzones.		
Aanleg van bufferzones.	Wat is de stikstof concentratie voor en na de bufferzones?	Stikstofconcentratie
Een minimale zoetwateraanvoer via de rivier de Schelde voor het behoud van de estuariene zoet - zout gradiënt.		
Minimale zoetwateraanvoer	Hoe groot is de zoetwateraanvoer?	monitoring zoutgehalte
Behoud van de estuariene zoet - zout gradiënt.	Waar ligt de zoet/zout gradiënt/grens/overgang?	zoet/zout grens/gradiënt
Slib mag niet verontreinigd zijn. Slib wat vervuild is moet middels baggeren uit het systeem verwijderd worden.		
Slib mag niet in klasse 3 of 4 vallen	Wat is de kwaliteit van het slib? Wat is de kwaliteit van het zwevend slib?	NW4, bodemmonsters zwevend slib
Kwaliteit van het aangevoerde slib	Wat is de kwaliteit van het aangevoerde slib? Wat is de kwaliteit van het zwevend slib?	Zwevend slib, NW4

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Fytoplankton	Welke soorten fytoplankton komen ervoor? Hoeveel fytoplankton komt ervoor? Waar komt de fytoplankton voor? Wat is de gemiddelde biomassa fytoplankton?	fytoplankton
Macroalgen	Welke soorten macroalgen komen er voor in de Westerschelde? Waar komen welke soorten voor? In welke hoeveelheden komen de macroalgen voor?	(toxische)macroalgen
Angiospermen	Welke soorten angiospermen komen er voor in de Westerschelde? Waar komen welke soorten voor? In welke hoeveelheden komen de Angiospermen voor?	Angiospermen
Bentische ongewervelde fauna	Welke soorten bentische ongewervelde fauna komen voor? Waar komen welke soorten voor? In welke hoeveelheden komt bentische ongewervelde fauna voor?	bentische ongewervelde fauna
Visfauna	Welke soorten vis komen er voor? Waar komen welke soorten voor? In welke hoeveelheden komen de vissen voor?	vissoorten soortenopbouw
Getijdenregime	Waar ligt de zoet/zout gradiënt?	Zoutgehalte, Stroomrichting en snelheid, golfslag
Waterkwaliteit	Wat is de waterkwaliteit van de Westerschelde?	NW4, fysische en chemische parameters
Specifieke verontreiniging	Wat is de verontreiniging met geloosde prioritaire stoffen +art 7 vv. 76464 vrachten	Gehalten prioritaire stoffen
Niet- specifieke verontreiniging	Wat is de verontreiniging met andere geloosde stoffen vrachten	Gehalten aan significant aanwezige andere verontreinigende stoffen

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Vlarem basiskwaliteit IMP 1980-1984	Wordt de Vlaamse norm gehaald op de grens Nederland - België? Wordt de norm gehaald in het gehele kanaal?	Vlarem normen
Biologische norm BBI = 7 waterkwaliteitsplan bekken is in voorbereiding	Wordt de biologische norm gehaald op de grens Nederland - België? Wordt de norm gehaald in het gehele kanaal?	Macrofauna, SS en AB BBI
geleidelijk zoet-zout overgang	Is het kanaalwater zoet? Is er een overgang? Waar ligt deze overgang? Is de overgang gelijdelijk?	EC, Cl, saliniteit zoutgradiënt
Stimuleren natuurlijke oevers	Waar zijn er natuurlijke oevers?	Inventarisatie oevers
Boomrijen kanaaldijken handhaven	Hoe is het gesteld met de bestaande boomrijen langs de kanaaldijken? Staan er nog bomenrijen op de kanaaldijken?	Lengte, plaats en ziektes
MTR bereikt in 2006	Worden de AD-HOC MTR waarden gehaald? Wat zijn de coconcentraties van de NW4 stoffen?	NW4, AD-HOC MTR
Streefwaarden bereikt in 2015	Wordt de MTR grens gehaald op de grens Nederland - België en in het Nederlandse deel van het kanaal? Wat zijn de concentraties van de NW4 stoffen?	Monitoring stoffen
Beëindiging lozing persistente en bioacc. Stoffen 2020	Welke persistente en bioacc. stoffen worden geloosd? In welke hoeveelheden worden persistente en bioacc. stoffen geloosd? Waar worden persistente en bioacc. Stoffen geloosd?	Inventarisatie en monitoring stoffen
Waterbodems klasse 3 & 4 zijn gesaneerd (2010?)	Wat is de verontreinigde toestand van de bodem? Waar liggen bodems met klasse 3 en 4? Tot hoe diep is de bodem verontreinigd?	Waterbodem kwaliteit
Bereiken goede ecologische potentieel (2015)	Wat is de ecologische toestand van KGT?	flora en fauna
Ecotoxiciteit (gevaren voor het ecosysteem en de visetende mens?)	Wat is de ecotoxicologische toestand van het Kanaal	driehoeks mossel, bioaccumulatie, bioassay's op water, toxiciteit.

Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Parameter
Fytoplankton	Welke soorten fytoplankton komen ervoor? Hoeveel fytoplankton komt ervoor? Waar komt de fytoplankton voor? Wat is de gemiddelde biomassa fytoplankton?	fytoplankton
Macroalgen	Welke soorten macroalgen komen er voor in de Westerschelde? Waar komen welke soorten voor? In welke hoeveelheden komen de macroalgen voor?	(toxische)macroalgen
Angiospermen	Welke soorten angiospermen komen er voor in de Westerschelde? Waar komen welke soorten voor? In welke hoeveelheden komen de Angiospermen voor?	Angiospermen
Bentische ongewervelde fauna	Welke soorten bentische ongewervelde fauna komen voor? Waar komen welke soorten voor? In welke hoeveelheden komt bentische ongewervelde fauna voor?	bentische ongewervelde fauna
Visfauna	Welke soorten vis komen er voor? Waar komen welke soorten voor? In welke hoeveelheden komen de vissen voor?	vissoorten soortenopbouw
Getijdenregime	Waar ligt de zoet/zout gradiënt?	Zoutgehalte, Stroomrichting en snelheid, golfslag
Waterkwaliteit	Wat is de waterkwaliteit van de Westerschelde?	NW4, fysische en chemische parameters
Specifieke verontreiniging	Wat is de verontreiniging met geloosde prioritaire stoffen +art 7 vv. 76464 vrachten	Gehalten prioritaire stoffen
Niet- specifieke verontreiniging	Wat is de verontreiniging met andere geloosde stoffen vrachten	Gehalten aan significant aanwezige andere verontreinigende stoffen

Bijlage 4: Eindresultaat
Workshop Informatiebehoefte Westerschelde
26 september 2001 en 29 november 2001

eind resultaat

Parameter	Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Bron	Meetprogramma
algen (macro/toxisch)	Macroalgen	Waar komen welke soorten voor? Welke soorten macroalgen komen er voor in de Westerschelde? In welke hoeveelheden komen de macroalgen voor?	EKS WS/KGT	MWTL MONISNEL
	Eutrofiëring	Treedt er algenbloei op? In welke mate treedt er algenbloei op? Waar treedt er algenbloei op?	BPN WS	
Angiospermen	Angiospermen	Welke soorten angiospermen komen er voor in de Westerschelde? Waar komen welke soorten voor? In welke hoeveelheden komen de Angiospermen voor?	EKS WS/KGT	Zeeweringen
Bemonsteringen en analyses van consumptie planten	kwaliteit planten i.r.t. consumptie	Welke chemische stoffen die schadelijk zijn voor de mens zitten er in de voor consumptie geschikte In welke hoeveelheden komen deze chemische stoffen voor?	BPN WS	NIOO-CEMO?
Bemonsteringen en analyses van mosselen	kwaliteit mosselen i.r.t. consumptie	Welke chemische stoffen die schadelijke zijn voor de mens zitten er in de mosselen opgeslagen? In welke hoeveelheden komen deze chemische stoffen voor?	BPN WS	MWTL Mossel NIOO-CEMO?
benitische ongewervelde fauna	Bentische ongewervelde fauna	Welke soorten bentische ongewervelde fauna komen voor? Waar komen welke soorten voor? In welke hoeveelheden komt bentische ongewervelde fauna voor?	EKS WS/KGT	RIKZ NIOO-CEMO BIOMON MOVE
bodemdieren etc. met aantallen vogels	Foerageergebieden vogels	Wat is de hoeveelheid beschikbaar voedsel?	BPN WS	RIKZ NIOO-CEMO BIOMON MOVE
bodemdieren inventarisatie	Foerageergebieden vogels	Wat is de hoeveelheid beschikbaar voedsel?	BPN WS	RIKZ NIOO-CEMO BIOMON MOVE
bomeninventarisatie	Boomrijen kanaaldijken handhaven	Hoe is het gesteld met de bestaande boomrijen langs de kanaaldijken? Staan er nog bomenrijen op de kanaaldijken?	BPN KGT	Waterschap ZV?
driehoeksmossel	Ecotoxiciteit (gevaaren voor het ecosysteem en de visetende mens)?	Wat is de ecotoxicologische toestand van het Kanaal	BPN KGT	RIKZ

Parameter	Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Bron	Meetprogramma
fauna inventarisatie	Waterkwaliteit i.r.t. voorkomen dieren	Welke soorten komen er in een bepaald gebied voor?	BPN WS	MOVE BIOMON
	Waterbodemkwaliteit i.r.t. voorkomen dieren	Welke soorten komen er op een bepaald type bodem voor?		
	Hogere trofische niveaus	Welke diersoorten komen er voor in de	LTV WS	
fecale coliformen in schelpdieren	schelpdierwaterkwaliteit	Voldoen de gehalten van faecale coliformen in schelpdiervlees en -water aan de kwaliteitsdoelstelling?	BPN WS	MWTL
feocystis	Eutrofiëring	Treedt er algenbloei op?	BPN WS	MWTL MOVE
		In welke mate treedt er algenbloei op?		
		Waar treedt er algenbloei op?		
filterfeeders monitoren	Biomassa filterfeeders	Wat is de biomassa van filterfeeders?	LTV WS	BIOMON MOVE
		Waar bevinden zich welke hoeveelheden filterfeeders?		
flora en fauna inventarisatie	Bereiken goede ecol. potentieel (2015)	Wat is de ecologische toestand van KGT?	BPN KGT	-
	Aquatische levensgemeenschappen	Waar komen de verschillende aquatische levensgemeenschappen voor?	BPN WS	MWTL BIOMON Zeeweringen PQ's Sieperdaschor
		Welke aquatische levensgemeenschappen komen ervoor?		
		Waar komen de verschillende aquatische levensgemeenschappen voor?		
	Terristische levensgemeenschappen	Welke flora en fauna komt er op de oevers voor?		
	Instandhouding van soorten van Vogel- en Habitatrichtlijn	Welke habitats komen er in en langs de Westerschelde voor?	VHR WS	
		Hoe groot zijn deze habitats? Waar liggen deze habitats?		
Instandhouding van karakteristieke habitats en habitats van volgens de richtlijnen beschermde soorten (14)	Welke karakteristieke habitats komen er voor?			
Stimuleren natuurlijke oevers	Waar zijn er natuurlijke oevers?	BPN KGT	-	
flora inventarisatie	Dijkbekleding i.r.t. plantengemeenschappen	Met welke planten is de dijkbekleding begroeit?	BPN WS	Zeeweringen
		Welke locaties zijn met welke vegetatie begroeit?		
		Hoeveel km is zeer goed, goed etc. begroeit?		
	Bestortingen i.r.t.plantengemeenschappen	Met welke planten is de bestorting begroeit?	BPN WS	
		Welke locaties zijn met welke vegetatie begroeit?		
		Hoeveel km is zeer goed, goed etc. begroeit?		

Parameter	Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Bron	Meetprogramma
flora inventarisatie	Hogere trofische niveaus	Welke plantensoorten komen er voor in de Westerschelde?	LTV WS	Zeeweringen
Vegetatie opname (rode lijst soorten)	Natuurwaarden slufters	Welke flora en fauna komt er in de slufters voor?	BPN WS	-
Vegetatie opnamen	Fysiotopen	Welke fysiotopen komen er langs en in de Westerschelde voor?	BPN WS	-
	Kwaliteit schorren	Welke vegetatie/micro-macrofauna komt er voor op de schorren?		
Vegetatie opnamen/ zoet of zoutminnende vegetatie	Zoet/zout milieutypen (milieutypen moeten gedefinieerd worden)	Welke zoet/zout milieutypen komen er in de gehele Westerschelde voor? Welk milieutype komt bij welke zoutgradient voor?	BPN WS	Zeeweringen
fytobenthos	Aquatische levensgemeenschappen	Welke aquatische levensgemeenschappen komen Waar komen de verschillende aquatische levensgemeenschappen voor?	BPN WS	MWTL MONISNEL
fytoplankton	Fytoplankton	Welke soorten fytoplankton komen ervoor? Hoeveel fytoplankton komt ervoor? Waar komt de fytoplankton voor? Wat is de gemiddelde biomassa fytoplankton?	EKS WS/KGT	MWTL MONISNEL
Zoobenthos, fytobenthos,	Aquatische levensgemeenschappen	Welke aquatische levensgemeenschappen komen ervoor?	BPN WS	MWTL MONISNEL
garnalen (aantallen, soorten)	Kwaliteit kinderkamer jonge vis/garnalen	Welke jonge vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde?	BPN WS	NIOO-CEMO? RIVO?
	Kwaliteit kinderkamer jonge vis/garnalen	Waar komen de jonge vissen en garnalen voor?		
	Areaal kinderkamer jonge vis/garnalen	Welke jonge vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde? Waar komen de jonge vissen en garnalen voor?		
	Paaiplaatsen voor vissen/garnalen	Welke vissen en garnalen komen er voor in de Wat is de omvang van de paaiplaatsen? Waar liggen de paaiplaatsen?		
	Kinderkamerfunctie voor vissen/garnalen	Welke vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde? Hoe groot is het areaal aan ondiepwater gebied (=kinderkamer)? Waar liggen de kinderkamers?		

eind resultaat

Parameter	Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Bron	Meetprogramma
macrobenthos inventarisatie	Macrobenthos	Welke soorten macrobenthos komen er voor in de Westerschelde?	LTV WS	MOVE NIOO-CEMO? BIOMON
Macrofauna, SS en AB	Biologische norm BBI = 7 waterkwaliteitsplan bekken is in voorbereiding	Wordt de biologische norm gehaald op de grens Nederland - België?	BPN WS	MOVE NIOO-CEMO? BIOMON
eieren/nesten monitoring	Broedsucces visdiefjes	Wat is het broedsucces van de visdiefjes?	BPN WS	RIKZ
nesten tellen	Broedplaatsen vogels	Wat is het broedsucces? Waar komen de broedplaatsen voor?	BPN WS	RIKZ?
populatieopbouw purperslak	Purperslakpopulatie	Hoeveel purperslakken komen er in een bepaald gebied voor?	BPN WS	-
vispopulatieopbouw	Anadrome vissoorten	Hoever trekt de anadrome vis de rivier op? Welke anadrome vissoorten worden in welke hoeveelheden waargenomen. Waar worden welke soorten waargenomen? Op welke tijdstippen worden welke anadrome vissen	BPN WS	RIVO?
vis (aantallen, soorten)	Kwaliteit kinderkamer jonge vis/garnalen	Welke jonge vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde? Waar komen de jonge vissen en garnalen voor?	BPN WS	RIVO?
	Areaal kinderkamer jonge vis/garnalen	Welke jonge vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde? Waar komen de jonge vissen en garnalen voor?	BPN WS	
	Anadrome vissoorten	Hoever trekt de anadrome vis de rivier op? Welke anadrome vissoorten worden in welke hoeveelheden waargenomen. Waar worden welke soorten waargenomen? Op welke tijdstippen worden welke anadrome vissen waar waargenomen?	BPN WS	
	Paaiplaatsen voor vissen/garnalen	Welke vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde? Wat is de omvang van de paaiplaatsen? Waar liggen de paaiplaatsen?	BPN WS	
	Kinderkamerfunctie voor vissen/garnalen	Welke vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde?	BPN WS	

eind resultaat

Parameter	Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Bron	Meetprogramma
vis (aantallen, soorten)	Kinderkamerfunctie voor vissen/garnalen	Hoe groot is het areaal aan ondiepwater gebied (=kinderkamer)?		RIVO?
	Visfauna	In welke hoeveelheden komen de vissen voor?	EKS WS/KGT	
	Kinderkamerfunctie voor vissen/garnalen	Waar liggen de kinderkamers?	BPN WS	
vis (voedsel voor zeehonden)	Rust- en foerageergebieden voor zeehonden	Hoeveel voedsel is er aanwezig?	BPN WS	RIVO?
vis (zieke)	microverontreiniging i.r.t. visziekte	Hoeveel zieke vissen komen er voor?	BPN WS	MWTL (Bot)
vissoortenopbouw	katadrome en estuariene vissoorten	Welke vissoorten komen er voor in de Westerschelde?	LTV WS	RIVO?
	Visfauna	Waar komen welke soorten voor?	EKS WS/KGT	
Visstandsopnames gericht op juveniele vissen	Kwaliteit kinderkamer jonge vis/garnalen	Welke jonge vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde?	BPN WS	RIVO?
		Waar komen de jonge vissen en garnalen voor?		
	Areaal kinderkamer jonge vis/garnalen	Welke jonge vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde? Waar komen de jonge vissen en garnalen voor?	BPN WS	
Visstandsopnames gericht op volwassen vis	Paaiplaatsen voor vissen/garnalen	Welke vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde? Wat is de omvang van de paaiplaatsen? Waar liggen de paaiplaatsen?	BPN WS	RIVO?
	Kinderkamerfunctie voor vissen/garnalen	Welke vissen en garnalen komen er voor in de Westerschelde? Hoe groot is het areaal aan ondiepwater gebied (=kinderkamer)? Waar liggen de kinderkamers?	BPN WS	
beschermde soorten monitoring		Waar komen deze karakteristieke habitats voor? Waar komen de habitats voor beschermde soorten voor?	VHR WS	MWTL vogeltellingen
visdiefjes monitoring	Broedsucces visdiefjes	Wat is het broedsucces van de visdiefjes? Hoe groot is de visdiefjespopulatie?	BPN WS	RIKZ MWTL vogeltellingen
Vogeltellingen (soorten, seizoensdekkend)	Foerageergebieden vogels	Hoe groot is de vogelpopulatie op de foerageergebieden?	BPN WS	MWTL vogeltellingen

eind resultaat

Parameter	Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Bron	Meetprogramma
Vogeltellingen (soorten, seizoensdekkend)	Foerageergebieden vogels	Welke vogelsoorten komen er voor op de foerageergebieden?	BPN WS	MWTL vogeltellingen
	Overwinteringsgebieden vogels	Hoe groot is de populatie wintergasten? Waar wordt door welke soorten overwinterd?	BPN WS	
	Doortrekgebieden vogels	Hoe groot is de vogelpopulatie van trekvogels? Waar komen rustplaatsen voor?	BPN WS	
	Broedplaatsen vogels	Hoeveel broedpaartjes komen er voor? Wat is het broedsucces?	BPN WS	
	Vogels	Waar rusten de vogels?	LTV WS	
	Instandhouding van soorten van Vogel- en Habitatrichtlijn	Welke vogelsoorten van de richtlijn komen er voor? In welke aantallen komen deze vogels voor? Op welke locaties komen deze vogels voor? Waar fourageren deze vogels? Waar rusten de vogels? Waar broeden de vogels?	VHR WS	
Zeehondentellingen	Rust- en foerageergebieden voor zeehonden	Hoeveel zeehonden komen er voor?	BPN WS	RIKZ
zeezoogdieren monitoring	Zeezoogdieren	Waar rusten de zeezoogdieren?	LTV WS	RIKZ
AD-HOC MTR	MTR bereikt in 2006	Worden de AD-HOC MTR waarden gehaald?	BPN KGT	MWTL
AD-HOC MTR's voor water	MTR waarden (NW4) water	Voldoet de waterkwaliteit aan de MTR-waarden uit NW4?	BPN WS	MWTL
	Streefwaarden	Voldoet de waterkwaliteit aan de streefwaarden uit de NW4?		
AD-HOC MTR's zwevendstof	MTR waarden (NW4) zwevend stof	Voldoet de zwevend stofkwaliteit aan de MTR-waarden uit NW4?	BPN WS	MWTL
	Streefwaarden	Voldoet de zwevend stof kwaliteit aan de streefwaarden uit de NW4?		
BBI	Biologische norm BBI = 7 waterkwaliteitsplan bekken is in	Wordt de norm gehaald in het gehele kanaal?	BPN KGT	MWTL
bioaccumulatie	Ecotoxiciteit (gevaaren voor het ecosysteem en de visetende mens)?	Wat is de ecotoxicologische toestand van het Kanaal	BPN KGT	MWTL
Bioaccumulatieve stoffen lijst	Beëindiging lozing persistente en bioacc. Stoffen 2020	Welke persistente en bioacc. stoffen worden geloosd?	BPN KGT	MWTL

eind resultaat

Parameter	Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Bron	Meetprogramma
Bioaccumulatieve stoffen lijst	Beëindiging lozing persistente en bioacc. Stoffen 2020	In welke hoeveelheden worden persistente en bioacc. stoffen geloosd? Waar worden persistente en bioacc. Stoffen geloosd?	BPN KGT	MWTL
bioassay's op water	Ecotoxiciteit (gevaaren voor het ecosysteem en de visetende mens)?	Wat is de ecotoxicologische toestand van het Kanaal	BPN KGT	-
bodemmonsters		Tot hoe diep is de bodem verontreinigd?	BPN KGT	KOEGORGSPOLDER
doorzicht	Vertroebeling	Wat is het doorzicht?	BPN WS	MWTL Reg.monitoring (kgt)
fosfaatconcentraties (verbindingen)	Fosfaat	In welke concentraties komen de diverse fosfaatverbindingen voor? Wat is de import van fosfaat vanuit het stroomgebied? Wat is de fosfaatbalans?	BPN WS	MWTL
Gehalten aan significant aanwezige andere verontreinigende stoffen	Niet- specifieke verontreiniging	Wat is de verontreiniging met andere geloosde stoffen vrachten?	EKS WS/KGT	-
Gehalten prioritair stoffen	Specifieke verontreiniging	Wat is de verontreiniging met geloosde prioritair stoffen +art 7 vv. 76464 vrachten	EKS WS/KGT	-
Micro's in water en waterbodem	microverontreiniging i.r.t. visziekte	Welke microverontreinigingen zitten er in de waterbodem en het water? In welke gehalten komen deze verontreinigingen voor?	BPN WS	MWTL?
NW4-lijst	waterkwaliteit	Wat is de waterkwaliteit van de Westerschelde?	LTV WS	MWTL
	Waterkwaliteit	Wat is de waterkwaliteit van de Westerschelde?	EKS WS/KGT	
	MTR bereikt in 2006 Streefwaarden bereikt in 2015	Wat zijn de concentraties van de NW4 stoffen? Wordt de MTR grens gehaald op de grens Nederland - België en in het Nederlandse deel van het kanaal? Wat zijn de concentraties van de NW4 stoffen?	BPN KGT	
NW4-lijst aan stoffen in water	MTR waarden (NW4) water Streefwaarden Waterkwaliteit i.r.t. voorkomen dieren	Voldoet de waterkwaliteit aan de MTR-waarden uit Voldoet de waterkwaliteit aan de streefwaarden uit de Wat zijn de NW4lijst-gehalten, het zoutgehalte, zuurstofgehalte, temperatuur van het water? Welke normen worden overschreden?	BPN WS	MWTL
NW4-lijst aan stoffen in de bodem	Waterbodempkwaliteit i.r.t. voorkomen dieren	Wat is de fysische en chemische samenstelling van de bodem?	BPN WS	Stort en baggervakken (AXE)
		Wat zijn de NW4gehalten in de bodem?	BPN WS	

eind resultaat

Parameter	Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Bron	Meetprogramma
NW4-lijst aan stoffen in de bodem	Waterbodembodemkwaliteit i.r.t. voorkomen dieren	Waar liggen de klasse 3 en 4 waterbodems?	BPN WS	Stort en baggervakken (AXE)
	Waterbodembodemkwaliteit i.r.t. normering volksgezondheid	Wat is de chemische kwaliteit van baggerspecie? Welk deel van de waterbodems voldoet aan de functie-eisen?	BPN WS	
	Interventiewaarde	Welke locaties zijn ernstig verontreinigd? Welke locaties moeten urgent gesaneerd worden?	BPN WS	
	Toetsingswaarde	Welke locaties moeten gesaneerd worden? Hoeveel bagger kan hergebruikt worden?	BPN WS	
	Slib mag niet in klasse 3 of 4 vallen	Wat is de kwaliteit van het slib?	LTV WS	
	Waterbodems klasse 3 & 4 zijn gesaneerd (2010?)	Wat is de verontreinigde toestand van de bodem? Waar liggen bodems met klasse 3 en 4?	BPN KGT	
	Bodemkwaliteit	Wat is de bodembodemkwaliteit van de Westerschelde?		
NW4-lijst aan stoffen in zwevend slib	MTR waarden (NW4) zwevend stof	Voldoet de zwevend stofkwaliteit aan de MTR-waarden	BPN WS	MWTL zwevendstof
	Streefwaarden	Voldoet de zwevend stof kwaliteit aan de streefwaarden uit de NW4?	BPN WS	
	Slib mag niet in klasse 3 of 4 vallen Kwaliteit van het aangevoerde slib	Wat is de kwaliteit van het zwevend slib? Wat is de kwaliteit van het aangevoerde slib? Wat is de kwaliteit van het zwevend slib?	LTV WS	
O2 concentraties diverse locaties	Zuurstofgehalten	Is het zuurstofgehalte hoger als 5 mg/l? Wat is het O2-gehalte? Is het zuurstofgehalte hoger als 5 mg/l? Wat is het O2-gehalte?	BPN WS	MWTL
nutriënten belasting bij uitlaten	Nutriëntenbelasting	Wat is de nutriëntenbelasting door waterzuiveringen langs de Westerschelde?	LTV WS	WVO
organische belasting bij uitlaten	Organische belasting	Wat is de organische belasting door waterzuiveringen langs de Westerschelde?	LTV WS	WVO
parameters zoals genoemd in Staatsblad 1983 artikel 606	zwemwaterkwaliteit schelpdierwaterkwaliteit	Voldoet het water aan de kwaliteitseisen voor zwemwater? Voldoen de pH en andere parameters ?	BPN WS	Zwemwateronderzoek (AXE)
Persistente stoffen lijst	Beëindiging lozing persistente en bioacc. stoffen 2020	Welke persistente en bioacc. stoffen worden geloosd? In welke hoeveelheden worden persistente en bioacc. stoffen geloosd? Waar worden persistente en bioacc. stoffen geloosd?	BPN KGT	MWTL

eind resultaat

Parameter	Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Bron	Meetprogramma
stikstofconcentraties (verbindingen)	Biomassa filterfeeders	Waar bevinden zich welke hoeveelheden filterfeeders?	LTV WS	MWTL
stikstofconcentraties (verbindingen)	Aanleg van bufferzones.	Wat is de stikstof concentratie voor en na de		MWTL
	Stikstof	In welke concentraties komen de diverse Wat is de import van stikstof vanuit het stroomgebied? Wat is de stikstofbalans?	BPN WS	
TBT/TFT in de bodem	Organotinverbindingen	Wat is de hoeveelheid TBT/TFT in de bodem?	BPN WS	KOEGORGSPOLDER
TBT/TFT in zwevend stof	Organotinverbindingen	Wat is de hoeveelheid TBT/TFT in zwevend stof?	BPN WS	MWTL
temperatuur	Waterkwaliteit i.r.t. voorkomen dieren	Wat zijn de NW4lijst-gehalten, het zoutgehalte,	BPN WS	MWTL
toxiciteit	Ecotoxiciteit (gevaaren voor het ecosysteem	Wat is de ecotoxicologische toestand van het Kanaal	BPN KGT	MWTL
Vlarim normen	Vlarem basiskwaliteit IMP 1980-1984	Wordt de Vlaamse norm gehaald op de grens Nederland - België? Wordt de norm gehaald in het gehele kanaal?	BPN KGT	MWTL
waterbodembemonstering	Broedsucces visdiefjes	Wat is de kwaliteit van de waterbodem waar de visdiefjes fourageren?	BPN WS	AD HOC
waterkwaliteit	Paaiplaatsen voor vissen/garnalen Kinderkamerfunctie voor vissen/garnalen	Wat is de kwaliteit van de paaiplaatsen? Wat is de kwaliteit van de kinderkamers?	BPN WS	MWTL
zoet/zout tijdreeksen op diverse locaties	Zoet/Zout gradiënt	Tussen welke punten kan de zoet/zout grens liggen?	BPN WS	MWTL (saliniteit) ZEGEMEETNET
		Hoe breed is de zoet/zout grens?	BPN WS	
		Hoe schuift de grens seizoenmaal op?	BPN WS	
		Wat is de dynamiek van de zoet/zout grens?	BPN WS	
zoet/zoutgradiënt	Behoud van de estuariene zoet - zout gradiënt.	Waar ligt de zoet/zout gradiënt/grens/overgang?	LTV WS	MWTL (saliniteit) ZEGEMEETNET
	Zoet/Zout gradiënt	Tussen welke punten kan de zoet/zout grens liggen? Hoe breed is de zoet/zout grens? Hoe schuift de grens seizoenmaal op? Wat is de dynamiek van de zoet/zout grens?	BPN WS	
	geleidelijk zoet-zout overgang	Is er een overgang? Waar ligt deze overgang? Is het kanaalwater zoet? Is de overgang gelijdelijk?	BPN KGT	
zoet/zoutgradiënt	Zoet/Zout gradiënt	Tussen welke punten kan de zoet/zout grens liggen? Hoe breed is de zoet/zout grens? Hoe schuift de grens seizoenmaal op? Wat is de dynamiek van de zoet/zout grens?	BPN WS	

eind resultaat

Parameter	Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Bron	Meetprogramma
zoutgehalte	Waterkwaliteit i.r.t. voorkomen dieren	Wat zijn de NW4lijst-gehalten, het zoutgehalte, zuurstofgehalte, temperatuur van het water?	BPN WS	MWTL (saliniteit) ZEGEMEETNET
zoutgehalte	Minimale zoetwateraanvoer	Hoe groot is de zoetwateraanvoer?	LTV WS	MWTL (saliniteit)
	Getijdenregime	Waar ligt de zoet/zout gradiënt?	EKS WS/KGT	ZEGEMEETNET
zuurstofconcentraties	Eutrofiëring Waterkwaliteit i.r.t. voorkomen dieren	Treedt er algenbloei op? In welke mate treedt er algenbloei op? Waar treedt er algenbloei op? Wat zijn de NW4lijst-gehalten, het zoutgehalte, zuurstofgehalte, temperatuur van het water?	BPN WS	MWTL
zwarte lijst stoffen	zwarte lijst stoffen	Welke zwarte lijststoffen komen voor? In welke concentraties komen deze zwarte lijst stoffen voor?	BPN WS	MWTL
zwevendstof	Vertroebeling	Wat is het zwevend stofgehalte?	BPN WS	MWTL
13 beleidsindicatoren 'Beleidsindicatoren Westerschelde	beleidsindicatoren	Wordt voldaan aan de in het project "Beleidsindicatoren Westerschelde" gestelde beleidsindicatoren?	BPN WS	-
bodemkartering	Waterbodemkwaliteit i.r.t. voorkomen dieren	Welke soorten komen er op een bepaald type bodem voor?	BPN WS	MOVE SEDIMENTATIE EROSIE MWTL
correlaties bodemsamenstelling,	Foerageergebieden vogels	Wat is de hoeveelheid beschikbaar voedsel?	BPN WS	MOVE
areaal rustgebied monitoring	Zeezoogdieren	Hoe groot is het rustgebied?	LTV WS	MOVE SEDIMENTATIE EROSIE MWTL
fourageer areaal	Instandhouding van soorten van Vogel- en Habitatrichtlijn	Hoe groot is het fourageer areaal?	VHR WS	MOVE SEDIMENTATIE EROSIE MWTL
broedareaal	Instandhouding van soorten van Vogel- en Habitatrichtlijn	Wat is het broed areaal?	VHR WS	MOVE SEDIMENTATIE EROSIE MWTL
habitat areaal		Hoe groot zijn deze karakteristieke habitats?	VHR WS	MOVE
habitat areaal		Hoe groot zijn de habitats voor beschermde soorten?		SEDIMENTATIE EROSIE MWTL
plaatareaal inventarisatie rustgebieden zeehonden	Rust- en foerageergebieden voor zeehonden	Hoe groot is het plaatareaal dat dient als rustgebied?	BPN WS	MOVE SEDIMENTATIE EROSIE MWTL

eind resultaat

Parameter	Beleidsdoelstelling = Functie-eis	Informatievraag	Bron	Meetprogramma
schorareaal	Terristische levensgemeenschappen	Wat is het areaal aan schorren?	BPN WS	MOVE SEDIMENTATIE EROSIE MWTL
corridors monitoren	Corridors	waar liggen de corridors?	LTV WS	-
rustgebieden vogels (inventarisatie)	Instandhouding van soorten van Vogel- en Habitatrichtlijn	Wat is het rust areaal?	VHR WS	MOVE SEDIMENTATIE EROSIE MWTL
	Vogels	Hoe groot is het rustgebied voor vogels?	LTV WS	
	Doortrekgebieden vogels	Hoe groot is de vogelpopulatie van trekvogels? Waar komen rustplaatsen voor?	BPN WS	
schorren/slikken meting	areaal intergetijdegebied	Hoe groot is het areaal intergetijde gebied?	LTV WS	MOVE SEDIMENTATIE EROSIE MWTL
Profielen	Schorrenbeheer	Wat is het schorareaal? Blijft het schorareaal gelijk? Kalft het schor af of neemt het toe? Kalft het schor af of neemt het toe? Groeit het schor?	BPN WS	MOVE SEDIMENTATIE EROSIE MWTL
	Kwaliteit schorren	Groeit het schor of verkleint het schor-areaal?		
intergetijde gebied monitoring	Vergroting van het areaal intergetijdegebied	Wat is de huidige grootte van het areaal intergetijdegebied?	LTV WS	MOVE SEDIMENTATIE EROSIE MWTL
getijde metingen	Vergroting van het areaal intergetijdegebied	Hoe verloopt het tij in deze gebieden?	LTV WS	ZEGEMEETNET
ondiepwater en intergetijdegebieden monitoring	areaal intergetijdegebied	Welke habitats komen er voor langs het estuarium? Hoe groot is het areaal intergetijde gebied?	LTV WS	-
golfslag	Getijdenregime	Hoe groot is de golfslag op bepaalde locaties?	EKS WS/KGT	ZEGEMEETNET
Stroomrichting en -snelheid	Getijdenregime	Hoe verloopt de stroomrichting en de stroomsnelheid?	EKS	ZEGEMEETNET
Landschapsvisie Westerschelde	landschapsvisie	voldoet de toestand van de Westerschelde aan het geformuleerde landschapsbeleid?	BPN WS	-

